

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi maatilatalouden tuloverolain ja verotuslain 45 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan metsätalouden tehostamiseksi ja verotuksen tilakohtaisuuden parantamiseksi, että muut verovelvolliset kuin valtio saisivat metsätalouden puhtaasta tulosta erikseen vähentää nykyisin keskimääräiseen vähennyserään sisältyvät metsien kasvatuslannoitteiden hankintamenot sekä metsäojituksen kunnostuksesta ai-

heutuneet menot. Valtiolla ei ehdotuksen mukaan olisi enää metsäautotien rakentamisen erillistä vähentämisoikeutta.

Säännöksiä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa. Esitys liittyy vuoden 1986 tulo- ja menoarvioesitykseen.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

Metsätalouden puhdas tulo muodostuu metsämaan arvioidusta keskimääräisestä puhtaasta tuotosta sekä hankintatyön arvosta. Nämä tulot arvioidaan verotusta varten nettomääräisinä ottaen huomioon yleisimmät tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet menot. Metsätalouden puhtaasta tulosta verovelvollisella on oikeus erikseen vähentää suorittamansa metsänhoitomaksu, metsätaloussuunnitelman laatimisesta aiheutuneet menot sekä 30 prosenttia metsäautotien rakentamismenoista kymmenelle vuodelle jakotettuina tasapoistoina. Valtiolla ei ole oikeutta vähentää metsätaloussuunnitelman laatimisesta aiheutuneita menoja.

Maatilatalouden tuloverolain (543/67) 11 §:n 1 momentin mukaan metsätaloudesta saatuna puhtaana tulona pidetään sitä puhdasta tuottoa, jonka samanlaatuisen metsämaan arvioidaan kunnassa verovuonna päättyneenä ja kahtena sitä edeltäneenä hakkuuvuotena keskimäärin hehtaaria kohti antaneen. Metsän puhtaan tuoton arvi-

oimisperusteet on säädetty maatilatalouden tuloveroasetuksessa (352/68).

Puunkasvatuksen kulut otetaan huomioon puhtaan tuoton määrittämisessä keskimääräisinä siten, että verokuutiometrin bruttoarvosta vähennetään metsään kohdistuvat tavalliset hoito- ja hallintokustannukset sekä kohtuulliset arvovähennykset. Tämän niin sanotun keskimääräisen vähennyksen suuruus on säädetty maatilatalouden tuloveroasetuksessa ja se vaihtelee alueittain 12—18 prosenttiin verokuutiometrin bruttoarvosta siten, että se on alempi Etelä-Suomessa ja korkeampi Pohjois-Suomessa.

Keskimääräiseen vähennykseen sisältyvät muun ohella metsän kasvatuslannoitteista ja kunnossapito-ojituksesta aiheutuvat verovelvollisen maksamat menot. Keskimääräinen vähennys ei sisällä metsien perusparannukseen kohdistuvia sellaisia kuluja, joilla pysyvästi pyritään kohottamaan metsien tuottoa ja arvoa. Keskimääräinen vähennys ei sisällä myöskään metsänomistajan oman työn arvoa.

Keskimääräisyyteen perustuvaa metsäverojärjestelmää on yleisesti pidetty puun myyntiin ja hyvään metsänhoitoon kannustavana. Nykyistä

metsäverojärjestelmää voidaan pitää sekä verovelvollisten että verottajan kannalta myös hallinnollisesti tyydyttävästi toimivana. Pitkän aikavälin keskimääräiseen tuottoon perustuvan metsäverojärjestelmän ongelmana on kuitenkin pidetty sitä, että verovelvolliskohtaisesti vaihtelevat tuloja menoerat eivät tule riittävän tarkasti huomioon otetuiksi.

Metsän muiden kuin pelkästään puuntuotantoon perustuvien käyttömuotojen lisääntyessä ja metsäteollisuuden puuntarpeen kasvaessa metsäverojärjestelmälle on kuitenkin veropoliittisten tavoitteiden ohessa asetettu myös entistä voimakkaampia yleisten metsäpoliittisten tavoitteiden saavuttamista edistäviä vaatimuksia. Eräänä tähän suuntaan vaikuttavana keinona on esitetty joidenkin metsätalouden harjoittamisesta aiheutuvien menojen tilakohtaista huomioon ottamista verotuksessa. Metsäverojärjestelmän tilakohtaisuuden laajentamisen tarkoituksena on aktivoida metsänomistajia aikaisempaa tehokkaampaan metsänhoitoon ja edelleen sitä kautta lisääntyvien hakkuumahdollisuuksien hyväksikäyttöön.

Metsäverotusta selvittävät komiteat, toimikunnat ja työryhmät ovat viime vuosina esittäneet erilaisten tilakohtaisten vähennysten laajentamista. Tällaisia ehdotuksia sisältyi metsäverotuksen kehittämiskomitean mietintöön (1978:21), metsätalouskomitean (1981:2) mietintöön, valtiovarainministeriön asettaman metsäverotyöryhmä 1982:n muistioon (VM 35:1982) ja puuhuoltotoimikunnan vuonna 1983 antamaan mietintöön (1983:43). Myös talousneuvoston Metsä 2000-ohjelman raportissa ehdotettiin, että metsäverotuksessa tulisi voida tilakohtaisesti vähentää metsälannoitteiden, täydennysojituksen ja metsäojien kunnostuksen sekä tienrakennuksen kustannukset, niiltä osin kuin metsänomistajat ne itse kustantavat.

Vuoden 1984 tulo- ja menoarvioesityksen yhteydessä maatilatalouden tuloverolakia muutettiin siten, että muut verovelvolliset kuin valtio saavat metsätalouden puhtaasta tulosta vähentää metsätaloussuunnitelman laatimisesta aiheutuvat menot (861/83). Nyt ehdotettavat muutokset perustuvat metsäverotoimikunta 1983:n mietintöön (1983:53) ja Metsä 2000 -ohjelmaan.

2. Ehdotetut muutokset

Metsätalouden tehostamiseksi ehdotetaan, että erikseen vähennettäviä menoja olisivat myös met-

sän kasvatuslannoitteista ja metsäojituksen kunnostuksesta aiheutuneet menot.

Nämä vähennykset samoin kuin jo sovellettavat tilakohtaiset vähennykset tehtäisiin metsätalouden puhtaasta tulosta vuosittain siten, että vähennysten määrä on enintään metsän veronalaisen puhtaan tuoton suuruinen. Puhtaan tuoton ylittävä osa menoista siirrettäisiin seuraavina verovuosina tehtäväksi vähennykseksi. Tilakohtaiset vähennykset eivät näin ollen aiheuttaisi metsätalouden tappiollista tulosta, joka olisi vähennettävissä maatilatalouden muista tuloista ja valtion tuloverotuksessa mahdollisesti myös verovelvollisen muiden tulolähteiden tulosta.

Vähennysmenettelyn yhdenmukaistamiseksi ehdotetaan, että kaikkiin tilakohtaisiin vähennyseriin, siis myös metsänhoitomaksuun, metsäautotien rakentamismenoon ja metsätaloussuunnitelmasta aiheutuneeseen menoon sovellettaisiin samaa vähentämismenettelyä. Tämän seurauksena metsäautotien rakentamismenojen vähentäminen nopeutuisi nykyisestä, minkä voidaan katsoa edistävän metsänomistajien halukkuutta osallistua metsätaloudellisesti tarpeellisiin tienrakennushankkeisiin.

Metsän kasvatuslannoituksen, metsäojituksen kunnostuksen ja metsäautoteiden rakentamisen tarkoituksenmukaisuutta ohjaisivat keskusmetsälautakunnat ja piirimetsälautakunnat omilla toimialueillaan. Keskusmetsälautakunnat tulisivat antamaan piirimetsälautakunnille lain toteuttamiseksi tarpeelliset ohjeet. Ohjeissa tulisi määritellä ne metsän kasvatuslannoituksen ja kunnossapito-ojituksen kohteiden valinnassa sekä metsäautoteiden rakentamisessa noudatettavat hyvän metsänhoidon ja ympäristönsuojelun tarpeet huomioon ottavat periaatteet, joiden toteuttaminen olisi menojen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä. Näiden tavoitteiden turvaamiseksi ehdotetaan, että vähennysoikeus olisi vain silloin, kun hanketta pidetään sen metsänhoidollisten vaikutusten ja ympäristövaikutusten kannalta tarkoituksenmukaisena. Menojen käsittely verotuksessa perustuisi keskus- tai piirimetsälautakunnan asiasta antamaan lausuntoon.

Keskus- ja piirimetsälautakuntien tulisi antaa lausunto vähennysoikeuden edellytyksistä siten, että lausunto olisi käytettävissä sen vuoden tulojen verotuksessa, jolta vähennysoikeuden edellytykset ovat voimassa. Yhtenäisen ja verohallintoon soveltuvan käytännön aikaansaamiseksi ehdotetaan, että metsälautakuntien tulisi toimittaa asianomaiset lausunnot veroviranomaiselle vii-

meistään hankkeen valmistumisvuotta seuraavan tammikuun kuluessa.

Valtiolla ei olisi oikeutta vähentää nyt ehdotettuja metsän kasvatuslannoitteista ja kunnossapito-ojituksesta aiheutuneita menoja, kuten ei myöskään metsätaloussuunnitelman laatimiskuluja. Lisäksi ehdotetaan, että valtio ei saisi enää vähentää metsäautotien rakentamismenoa tilakohtaisesti. Kun valtion metsien lannoituksia ja ojituksia jo nykyisinkin toteutetaan tehokkaasti, ei vähennysoikeuden tilakohtaistamisella voida merkittävästi edistää metsäinvestointeja, joiden lisäämiseen vähennysoikeuden muutoksella muiden verovelvollisten kohdalla pyritään. Valtion jättämistä tilakohtaisen vähennysoikeuden ulkopuolelle on perusteltu myös hallinnollisilla syillä. Menojen määrän selvittäminen ja menojen kohdentaminen eri kunnissa sijaitseviin valtion metsiin muodostaisi vaikean ongelman verotusta toimittaessa. Lisäksi menettelyllä voidaan lieventää uudistuksesta kuntien taloudelle aiheutuvia ongelmia.

3. Muutoksen vaikutus metsänhoitomaksuun ja varallisuusverotukseen

Metsänhoitomaksun laskentaperusteena on metsänhoitoyhdistyslain (558/50) 8 §:n säännöksen mukaan metsän verotuksessa arvioitu puhdas tuotto. Kun uudistuksen jälkeen metsän kasvatuslannoitteiden ja kunnossapito-ojituksen menojen ei otettaisi enää huomioon keskimääräisiä metsän tuottoon kohdistuvia menoja määrättäessä ja keskimääräistä vähennystä tämän johdosta tulisi pienentää yhdellä prosenttiyksiköllä, metsänhoitomaksun laskennan perusteena oleva puhdas tuotto suurensi hieman yli yhdellä prosenttiyksiköllä.

Tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 45 §:n 2 momentin mukaan metsän arvoksi katsotaan pääsäännön mukaan sen tuloverotuksessa vahvistettu puhdas tuotto kerrottuna luvulla 10. Säännöstä on sovellettu siten, että tuloverotuksessa maatilatalouden tuloverolain 14, 15 ja 15 a §:n perusteella myönnetty veronhuojennukset ovat alentaneet myös metsän varallisuusarvoa. Sen sijaan maatilatalouden tuloverolain 13 §:n perusteella metsätalouden puhtaasta tulosta tehtävät vähennykset eivät vaikuta metsän varallisuusarvoon. Ehdotetut uudet vähennykset tehtäisiin metsätalouden puhtaasta tulosta, jolloin vähennykset eivät alentaisi metsän arvoa varallisuusve-

rotuksessa. Koska keskimääräistä vähennystä tulisi tilakohtaistamisen johdosta alentaa yhdellä prosenttiyksiköllä, nousisi metsän arvon laskentaperusteena oleva tuotto hieman yli yhdellä prosenttiyksiköllä ja näin ollen metsän verotusarvo nousisi samassa suhteessa.

4. Ehdotuksen taloudelliset ja hallinnolliset vaikutukset

Metsän kasvatuslannoitteista ja kunnossapito-ojituksista aiheutui muille metsänomistajille kuin valtiolle menoja vuonna 1981 noin 25 miljoonaa markkaa. Kun näiden tilakohtaistamisen johdosta on tarkoitus alentaa keskimääräistä vähennystä yhdellä prosenttiyksiköllä, ei ehdotetulla muutoksella ole veron kokonaistuottoon olennaista vaikutusta. Sen sijaan verovelvollisten keskeiseen verorasitukseen ehdotettu muutos vaikuttaisi merkittävästi siten, että investointeja suorittavien verovelvollisten metsätalouden tulon verotus lievenisi. Vastaavasti muiden verovelvollisten metsätaloudesta maksaman veron määrä kohoaisi arviolta noin yhdellä prosentilla. Investointien mahdollisesta lisääntymisestä aiheutuva tuotto-vaikutus tulisi otettavaksi huomioon kunnittain keskimääräisissä tuoton arviointiperusteissa ja tilakohtaisissa veroluokituksissa. Verokuutiometrin raha-arvoa määritettäessä sovellettaisiin tämän uudistuksen johdosta ensimmäisen kerran vuonna 1986 päättyvältä hakkuuvuodelta yhtä prosenttiyksikköä alemmaa keskimääräistä vähennystä. Kun metsätalouden tuottoperusteisiin vaikuttaa verokuutiometrin verovuonna päättynyt ja kahden sitä edeltäneen hakkuuvuoden keskimääräinen raha-arvo, muutos vaikuttaisi metsän tuottoperusteisiin asteittain kolmen vuoden aikana.

Metsäautotien rakentamismenon vähennysoikeuden poistaminen valtion metsistä tasoittaisi uudistuksen alueellisia vaikutuksia, mutta lisäisi yhdessä keskimääräisen vähennyksen alentamisen kanssa valtion metsätalouden kustannuksia. Tienrakennusmenon vähennysoikeuden poistaminen lisäisi valtion metsistä maksettavaa kunnallisveroa noin 0,3 miljoonalla markalla vuodessa. Keskimääräisen vähennyksen tarkistus taas aiheuttaisi siirtymäkauden jälkeen noin 0,6 miljoonan markan veron lisäyksen vuodessa.

Ehdotettu muutos aiheuttaa lisätyötä sekä verohallinnolle että piirimetsälautakunnille. Metsätulon määrä ennakonkantoa varten on tähän saakka ollut useimmissa tapauksissa luotettavasti ennustettavissa edellisten vuosien verotustietojen

avulla. Tilakohtaisen vähennysmahdollisuuden laajentaminen johtaa ennakoiden oikaisuvaatimusten lisääntymiseen ja aiheuttaa lisätyötä vero- toimistoille. Vaikka ehdotettua vähennysmenet- telyä käyttäen tilakohtaisten vähennyserien las- kenta on pääosin toteutettavissa atk:lla, veroval- mistelussa joudutaan käsittelemään aiempaa enemmän tositteita. Metsätalouteen erikoistunut- ta tarkastustoimintaa joudutaan lisäämään kaikis- sa lääninverovirastoissa.

Vähennysoikeuden edellytysten valvonta ja markkamäärän selvitys on keskus- ja piirimetsä- lautakuntien tehtävänä, mikä lisää niiden tehtä- viä merkittävästi. Piirimetsälautakunnille ehdo- tetuista vähennyksistä aiheutuu aiempaa laajem- pi lausunnonantovelvollisuus sekä uutena tehtä- vänä metsänomistajien itse rahoittamien hank- keiden ja metsälautakuntaorganisaation ulkopuo- lella tehtävien suunnitelmien tarkastaminen ja hyväksyminen.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Maatilatalouden tuloverolaki

13 §. Pykälässä on nykyisin säännökset metsä- talouden menojen erityisestä maatilakohtaisesta vähennysoikeudesta. Erikseen vähennettäviä ovat verovelvollisen maksama metsänhoitomaksu, 30 prosenttia metsäteiden rakentamismenoista yhtä suurina erinä 10 vuoden aikana sekä muille metsänomistajille kuin valtiolle metsätaloussuun- nitelman laatimisesta aiheutuneet menot. Uusina vähennyksinä lainkohtaan ehdotetaan otettavaksi metsän kasvatuslannoitteista ja metsäojituksen kunnostuksesta aiheutuneet menot.

Metsän kasvatuslannoitteilla tarkoitetaan tar- peellisilla kasvatushakkuilla käsiteltyyn vähintään kuitupuun mitat täyttävää puustoa kasvavaan metsään levitettäviä ravinteita ja maanparannus- aineita. Säännös rajaa tilakohtaisen vähennys- oikeuden ulkopuolelle lannoitukset aukeilla met- sämailla ja taimikoissa, sellaisissa riukuvaiheen tai sitä varttuneemmissa metsissä, joita ei ole käsitelty tarpeellisilla hakkuilla, sekä uudistus- hakkuilla käsitellyissä metsissä. Säännös ei estä puustoltaan ja metsänhoidolliselta tilaltaan ehdot- täytävän turvemaan peruslannoituksen lannoite- menon vähentämistä. Säännöksellä ei tarkemmin määrätä hakkuun ja lannoituksen välistä aikaa, vaan mahdollisimman edulliseen lannoitusajan- kohtaan ohjaaminen jää toteutettavaksi keskus- metsälautakunnan antamilla ohjeilla.

Metsäojituksen kunnostuksella tarkoitetaan en- nestään ojitetun suon ja soistuneen kankaan täydennysojitusta tai näiden kohteiden ojaverkos- ton perkausta. Ojituksella ei tässä yhteydessä

tarkoiteta metsäaurasta eikä muuta metsätalous- maan muokkausta.

Metsätaloussuunnitelman laatimisesta aiheutu- neiden menojen vähentämisoikeutta ehdotetaan rajoitettavaksi. Ehdotuksen mukaan vähennyskel- poisia olisivat vain metsätaloussuunnitelmasta suunnitelman laatijalle maksetut korvaukset.

Metsäautotien rakentamisen menon vähentämis- jaksotusta ehdotetaan nopeutettavaksi siten, että verovelvollinen voisi pääsäännön mukaan vähentää vähennyskelpoisen osan menoista kertavähenn- nyksenä.

Pykälän 2 momenttiin sisältyy nykyisin säännös siitä, että valtiolla ei ole oikeutta erikseen vähentää metsätaloussuunnitelman laatimismenoja. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtiolla ei olisi oikeutta erikseen vähentää muita tässä pykälässä tarkoitettuja metsätalouden me- noja kuin metsänhoitomaksu.

Pykälän 3 momentin säännökseen sisältyy met- sätaloussuunnitelmasta suunnitelman laatijalle maksetun korvauksen vähennyskelpoisuuden edellytysten määrittely. Menot saadaan vähentää edellyttäen, että suunnitelma on laadittu keskus- metsälautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti ja että piirimetsälautakunta on hyväksynyt suunnitelman. Lisäksi lainkohtaan ehdotetaan otetta- vaksi säännös, jolla määritellään metsän kasvatus- lannoitteista, metsäojituksen kunnostuksesta ja metsäautotien rakentamisesta verovelvolliselle ai- heutuneen menon vähennyskelpoisuuden lisä- edellytykset. Menot voitaisiin vähentää edellyt- täen, että on kysymys alueesta, jonka lannoitta- mista tai ojittamista kasvupaikan, puuston met- sänhoidollisen tilan ja toimenpiteiden ympäristö- vaikutusten perusteella voidaan pitää tarkoituk-

senmukaisena ja että toimenpide on toteutettu keskusmetsälautakunnan toimialueelleen antamien ohjeiden ja keskus- tai piirimetsälautakunnan ennen työhön ryhtymistä hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Säännöksen toteuttamiseksi keskusmetsälautakuntien tulisi antaa piirimetsälautakuntien toiminnan yhdenmukaistamiseksi tämän lain toteuttamisen kannalta tarpeelliset riittävän yksityiskohtaiset ohjeet. Ohjeissa tulisi kiinnittää huomiota muun ohella myös menojen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä olevaan metsänhoidollisten hakkuiden suorittamistarpeeseen.

Kaikki tilakohtaistettavat menot ehdotetaan 4 momentin säännöksen mukaan vähennettäviksi siten, että metsätaloussuunnitelman laatimisesta, metsän kasvatustalouksellisten, kunnossapito-ojituksen ja metsäautotien rakentamisesta metsänomistajalle aiheutuneet menot vähennetään hankkeen valmistumisvuonna. Hankkeen valmistusvuodeksi katsotaan se vuosi, jolloin valtion rahoituksella toteutetun hankkeen luovutuskokous on pidetty tai loppuselvitys toimitettu. Metsänomistajan omarahoitteisessa hankkeessa hankkeen valmistusvuodeksi katsotaan se vuosi, jolloin lannoitus, ojitus tai tien rakennus on päättynyt tai metsätaloussuunnitelma on piirimetsälautakunnassa hyväksytty.

Menojen tilakohtainen vähentäminen ehdotetaan sopeutettavaksi keskimääräiseen metsäverojärjestelmään siten, että tilakohtaiset vähennykset eivät voi aiheuttaa verotuksellisesti tappiollista metsätaloutta. Tämän toteuttamiseksi mahdollisimman yksinkertaisella tavalla ehdotetaan, että tilakohtaisista menoista voitaisiin vähentää vuosittain enintään maatilatalouden tuloverolain 14, 15 ja 15 a §:ssä tarkoitettujen veronhuojennusten jälkeen määritetyn metsän veronalaisen puhtaan tuoton suuruinen osa, jolloin ylimenevä osa otettaisiin huomioon seuraavana verovuonna 13 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin menoihin rinnastettavana, metsätalouden puhtaasta tulosta erikseen vähennettävänä menona. Metsämaan uudistusalan veronhuojennuksen perusteella muodostuva maatilatalouden tuloverolain 15 a §:n 3 momentissa tarkoitettu vähennys erä lisättäisiin seuraavalle vuodelle siirtyvään vähennyserään.

Nykyinen 4 momentti ehdotetaan lakiteknisistä syistä siirrettäväksi uudeksi 5 momentiksi.

19 §. Maatilatalouden tuloverolain 19 §:n mukaan maatalan vastikkeettomalla saannolla saaneella on oikeus tehdä tilan käyttöomaisuudesta ja sen perusparannuksista samat poistot kuin edellinen omistaja olisi saanut tehdä. Samaa

menettelyä ehdotetaan sovellettavaksi lain 13 §:n 1 momentissa tarkoitetuista menoista tehtäviin vähennyksiin. Tätä tarkoittava säännös ehdotetaan lisättäväksi lain 19 §:ään. Samassa yhteydessä ehdotetaan pykälän sanamuotoon tehtäväksi eräitä kielellisiä tarkistuksia.

20 § 3 mom. Nykyisen säännöksen mukaan metsätaloussuunnitelmasta aiheutuneen menon vähennyksen hakeminen on verovelvollisen tehtävänä. Keskus- tai piirimetsälautakunnan tehtävänä on lausunnon antaminen menon vähennyskelpoisuuden edellytyksistä ja määrästä. Menettelyä ehdotetaan kehitettäväksi siten, että keskus- tai piirimetsälautakunta toimittaisi lausunnon paitsi verovelvolliselle myös veroviranomaiselle. Uudistus mahdollistaisi vähennyksen huomioon ottamisen esitetyillä metsätalouden veroilmoituslomakkeella, mikä vähentäisi verotuksen työtarvetta ja parantaisi verotuksen laatua.

Voimaantulosäännös. Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986. Lakia ehdotetaan sovellettavaksi ensimmäisen kerran vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa. Vähennyskelpoisia olisivat menot vain niistä hankkeista, joille on laadittu ja hyväksytty työsuunnitelma.

Metsäautoteiden rakentamismenojen nykyistä poistomenettelyä sovellettaisiin vuonna 1985 tai sitä aiemmin valmistuneisiin metsäautoteihin.

1.2. Verotuslaki

45 § 1 mom. 5 kohta. Lainkohtaan ehdotetaan lisättäväksi maininta keskus- ja piirimetsälautakuntien ilmoittamisvelvollisuudesta, joka koskisi maatilatalouden tuloverolain 13 §:ssä säädettyjä metsätalouden menojen vähennysoikeuden edellytyksiä. Asiaa koskevat lausunnot tulisi säännöksen perusteella toimittaa veroviranomaiselle viimeistään vähennyskelpoisia menoja aiheuttaneen hankkeen valmistumista seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Säännöksellä sopeutettaisiin verohallinnon ulkopuolella tapahtuvaa verotusperusteiden valmistelua säännönmukaisen verotuksen aikatauluun. Säännös ei estäisi sellaista mainittua ajankohtaa aikaisempaa ilmoittamismenettelyä, jolla voitaisiin toteuttaa hallinnon ja palvelujen tehostamista esimerkiksi verolomakkeen esitäytön muodossa. Vastaavasti säännös ohjaisi verovelvollisia hankkimaan verotusta varten tarpeelliset asiakirjat ennen veroilmoituksen jättämistä verotoimistoon.

2. Säättämisyjärjestys

Koska ehdotetut muutokset joissakin tapauksissa kiristävät verotusta, olisi lakiehdotus käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa

uutta tai lisättyä veroa koskevassa säättämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

maatilatalouden tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun maatilatalouden tuloverolain (543/67) 13 ja 19 § sekä 20 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 13 § ja 20 §:n 3 momentti 24 päivänä marraskuuta 1983 annetussa laissa (861/83), näin kuuluviksi:

13 §

Verovelvollisella on oikeus metsätalouden puhtaasta tulosta erikseen vähentää seuraavat suoritettamansa menot jäljempänä mainituin edellytyksin:

- 1) metsänhoitomaksu;
- 2) korvaukset metsätaloussuunnitelmasta suunnitelman laatijalle;
- 3) vähintään kuitupuun mitat täyttävää puus- toa kasvavaan metsään, jossa on suoritettu tarpeelliset kasvatushakkuut, levitettyjen ravinteiden ja maanparannusaineiden hankintamenot (*metsän kasvatuslannoite*);
- 4) ennestään ojitetun suon tai soistuneen ka- kaan täydennysojitukselta tai ojaverkoston per- kauksesta aiheutuneet menot (*metsäojituksen kunnostus*); sekä
- 5) 30 prosenttia pääasiassa metsätalouden kul- jetuksiin kautta vuoden autolla liikennöitäviksi tarkoitettujen metsäteiden (*metsäautotie*) raken- tamisesta aiheutuneista menoista.

Valtiolla ei ole oikeutta erikseen vähentää muita 1 momentissa mainittuja menoja kuin suorittamansa metsänhoitomaksu.

Metsätaloussuunnitelmasta suunnitelman laati- jalle maksetun korvauksen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on, että suunnitelma on laadittu keskusmetsälautakunnan antamien ohjeiden mu- kaisesti ja että piirimetsälautakunta on sen hy-

väksynyt. Metsän kasvatuslannoitteiden hankin- tamenon sekä metsäojituksen kunnostuksesta ai- heutuneiden menojen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on, että lannoittamista ja metsäoji- tuksen kunnostusta voidaan pitää tarkoituksen- mukaisena ottaen huomioon kasvupaikka, puus- ton metsänhoidollinen tila ja ympäristövaikutuk- set ja että toimenpide on toteutettu keskusmetsä- lautakunnan antamien ohjeiden ja keskus- tai piirimetsälautakunnan ennen työhön ryhtymistä hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Metsäau- totien rakentamisesta aiheutuneiden menojen vä- hennyskelpoisuuden edellytyksenä on, että toi- menpide on toteutettu keskusmetsälautakunnan antamien ohjeiden ja keskus- tai piirimetsälau- takunnan ennen työhön ryhtymistä hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

Edellä 1 momentin 2—5 kohdassa tarkoitettut menot vähennetään hankkeen valmistumisvuon- na. Jos metsätalouden puhtaasta tulosta vähen- nettävien menojen yhteismäärä ylittää 14, 15 ja 15 a §:n mukaisten veronhuojennusten jälkeen lasketun metsän puhtaan tuoton, ylimenevä osa otetaan huomioon seuraavana verovuonna metsä- talouden puhtaasta tulosta erikseen vähennettä- vänä menona.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja menoja ei oteta huomioon arvioitaessa 11 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tavallisia hoito- ja hallintokustan- nuksia ja poistoja.

19 §

Jos omistusoikeus maatilaan on vuoden 1967 jälkeen siirtynyt perintönä, lahjana, testamentilla tai muulla vastikkeettomalla saannolla uudelle omistajalle, on tällä oikeus tehdä rakennusten, koneiden, kaluston ja laitteiden sekä 10 §:ssä tarkoitettujen hyödykkeiden hankinta- ja perusparannusmenoista samat poistot sekä 13 §:n 1 momentissa tarkoitetuista menoista samat vähennykset kuin edellinen omistaja olisi saanut tehdä.

20 §

Keskusmetsälautakunnan tai piirimetsälautakunnan on toimitettava verovelvolliselle ja vero-

viranomaiselle lausunto 13 §:n 1 momentin 2—5 kohdassa tarkoitettujen menojen määristä ja niiden vähennyskelpoisuuden edellytyksistä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa.

Ennen tämän lain voimaantuloa valmistuneiden metsäautoteiden rakentamisen poistooikeuteen sovelletaan 13 §:ää sellaisena, kuin se on 15 päivänä joulukuuta 1967 annetussa laissa (543/67).

2.

Laki**verotuslain 45 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain 45 §:n 1 momentin 5 kohta, sellaisena kuin se on 21 päivänä joulukuuta 1979 annetussa laissa (980/79), näin kuuluvaksi:

45 §

Verotusta varten tulee jäljempänä mainittavien viranomaisten, henkilöiden ja yhteisöjen toimittaa verohallituksen antamien ohjeiden mukaisesti veroviranomaiselle tai jäljempänä mainitulle yhteisölle tammikuun kuluessa edelliseltä kalenterivuodelta ja 2 kohdan osalta verohallituksen määräämänä ajankohtana puolivuositain seuraavat asiakirjat ja tiedot:

5) keskusmetsälautakunnan ja piirimetsälautakunnan maatilatalouden tuloverolain (543/67) 20 §:ssä tarkoitettut todistukset ja lausunnot;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 1985

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Abti Pekkala*

1.

Laki

maatilatalouden tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun maatilatalouden tuloverolain (543/67) 13 ja 19 § sekä 20 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 13 § ja 20 §:n 3 momentti 24 päivänä marraskuuta 1983 annetussa laissa (861/83), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

13 §

Verovelvollisella on oikeus metsätalouden puhtaasta tulosta erikseen vähentää suorittamansa metsänhoitomaksu ja metsätaloussuunnitelman laatimisesta aiheutuneet menot sekä 30 prosenttia hänelle aiheutuneista pääasiassa metsätalouden kuljetuksiin kautta vuoden autolla liikennöitäviksi tarkoitettujen metsäteiden rakentamismenoista yhtä suurina vuotuisina erinä kymmenen vuoden aikana sen kalenterivuoden alusta lukien, jona sanottu tie on on valmistunut.

Valtiolla ei ole edellä 1 momentissa tarkoitettua oikeutta vähentää metsätaloussuunnitelman laatimisesta aiheutuneita menoja.

Metsätaloussuunnitelman laatimisesta aiheutuneet menot saadaan vähentää edellyttäen, että suunnitelma on laadittu keskusmetsälautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti ja että piirimetsälautakunta on hyväksynyt suunnitelman.

Ehdotus

13 §

Verovelvollisella on oikeus metsätalouden puhtaasta tulosta erikseen vähentää seuraavat suorittamansa menot jäljempänä mainituin edellytyksin:

1) metsänhoitomaksu;
2) korvaukset metsätaloussuunnitelmasta *suunnitelman laatijalle*;

3) *vähintään* *kuitupuun mitat täyttävää* puustoa kasvavaan metsään, jossa on suoritettu tarpeelliset kasvatushakkuut, levitettyjen ravinteiden ja maanparannusaineiden hankintamenot (metsän kasvatuslannoite);

4) *ennestään* *ojitetun suon tai soistuneen* *kan*kaan täydennysojitukselta tai ojaverkoston perkauksesta aiheutuneet menot (metsäojituksen kunnostus); sekä

5) 30 prosenttia pääasiassa metsätalouden kuljetuksiin kautta vuoden autolla liikennöitäviksi tarkoitettujen metsäteiden (metsäautotie) rakentamisesta aiheutuneista menoista.

Valtiolla ei ole oikeutta erikseen vähentää muita 1 momentissa mainittuja menoja kuin suorittamansa metsänhoitomaksu.

Metsätaloussuunnitelmasta suunnitelman laatijalle maksetun korvauksen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on, että suunnitelma on laadittu keskusmetsälautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti ja että piirimetsälautakunta on sen hyväksynyt. Metsän kasvatuslannoitteiden hankintamenon sekä metsäojituksen kunnostuksesta aiheutuneiden menojen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on, että lannoittamista ja metsäojituksen kunnostusta voidaan pitää tarkoituksen mukaisena ottaen huomioon kasvupaikka, puuston metsänhoidollinen tila ja ympäristövaikutukset ja että toimenpide on toteutettu keskusmetsälautakunnan antamien ohjeiden ja keskus- tai

Voimassa oleva laki

Ehdotus

piirimetsälautakunnan ennen työhön ryhtymistä hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Metsäautotien rakentamisesta aiheutuneiden menojen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on, että toimenpide on toteutettu keskusmetsälautakunnan antamien ohjeiden ja keskus- tai piirimetsälautakunnan ennen työhön ryhtymistä hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

Edellä 1 momentin 2—5 kohdassa tarkoitetut menot vähennetään bankkeen valmistumisvuonna. Jos metsätalouden puhtaasta tulosta vähennettävien menojen yhteismäärä ylittää 14, 15 ja 15 a §:n mukaisten veronhuojennusten jälkeen lasketun metsän puhtaan tuoton, ylimenevä osa otetaan huomioon seuraavana verovuonna metsätalouden puhtaasta tulosta erikseen vähennettävänä menona.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja menoja ei oteta huomioon arvioitaessa 11 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tavallisia hoito- ja hallintokustannuksia ja poistoja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja erikseen vähennettäviä menoja ei oteta huomioon arvioitaessa 11 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tavallisia hoito- ja hallintokustannuksia ja poistoja.

19 §

Milloin omistusoikeus maatilalla on tämän lain voimaantulon jälkeen siirtynyt perinnön, lahjan, testamentin tai muun vastikkeettoman saannon kautta uudelle omistajalle, on tällä oikeus tehdä rakennusten, koneiden, kaluston ja laitteiden, sekä 10 §:ssä tarkoitettujen hyödykkeiden hankinta- ja perusparannusmenoista samat poistot kuin edellinen omistaja olisi saanut tehdä.

Jos omistusoikeus maatilalla on vuoden 1967 jälkeen siirtynyt perintönä, lahjana, testamentilla tai muulla vastikkeettomalla saannolla uudelle omistajalle, on tällä oikeus tehdä rakennusten, koneiden, kaluston ja laitteiden sekä 10 §:ssä tarkoitettujen hyödykkeiden hankinta- ja perusparannusmenoista samat poistot sekä 13 §:n 1 momentissa tarkoitetuista menoista samat vähennykset kuin edellinen omistaja olisi saanut tehdä.

20 §

Verovelvollisen on esitettävä verolautakunnalle keskus- tai piirimetsälautakunnan antama verohallituksen hyväksymälle lomakkeelle kirjoitettu todistus metsätaloussuunnitelman laatimisesta aiheutuneiden menojen edellytyksistä ja määristä.

Keskusmetsälautakunnan tai piirimetsälautakunnan on toimitettava verovelvolliselle ja veroviranomaiselle lausunto 13 § 1 momentin 2—5 kohdassa tarkoitettujen menojen määristä ja niiden vähennyskelpoisuuden edellytyksistä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa.

Ennen tämän lain voimaantuloa valmistuneiden metsäautoteiden rakentamisen poistooikeuteen sovelletaan 13 §:ää sellaisena, kuin se on 15 päivänä joulukuuta 1967 annetussa laissa (543/67).

2.

Laki**verotuslain 45 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain 45 §:n 1 momentin 5 kohta, sellaisena kuin se on 21 päivänä joulukuuta 1979 annetussa laissa (980/79), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

45 §

Verotusta varten tulee jäljempänä mainittavien viranomaisten, henkilöiden ja yhteisöjen toimittaa verohallituksen antamien ohjeiden mukaisesti veroviranomaiselle tai jäljempänä mainitulle yhteisölle tammikuun kuluessa edelliseltä kalenterivuodelta ja 2 kohdan osalta verohallituksen määrittämänä ajankohtana puolivuositain seuraavat asiakirjat ja tiedot:

5) keskusmetsälautakunnan ja piirimetsälautakunnan verovapaista metsämaista;

5) keskusmetsälautakunnan ja piirimetsälautakunnan *maatilatalouden tuloverolain (543/67) 20 §:ssä tarkoitetut todistukset ja lausunnot;*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa.